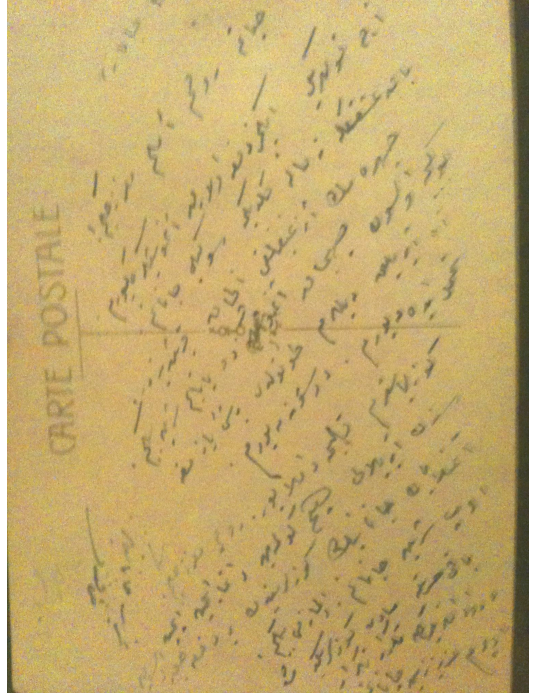

Biricik cânâna...

Refika-î hayatım, ruhum, Muazzezciğim,

Aç kollarını ikinci defa olarak âgûşuna geliyorum. Bak aşkınla ne hale geldiğime sevgili cânânım. Çehrem azgınlığı alçak Kırşehrinedir. Bu gece olsun sıcak âgûşunda yanayım şirin bebeğim.

Ah ayrılık, dillerim tutuldu bir şey yazmaya tahammül edemiyorum, düşünemiyorum. Göz yaşlarım kalbime damlıyor, ruhum Muazzezciğim. Senden ayrılalı hiç gülmeyen daîma için için ağlayan cânânın gözlerinden bir defa olsun öp şirin cânânım, olmaz mı bebeğim?

Bâkî hasretle mavi gözlerinden ve dudaklarından tekrar tekrar öperim aziz zevcim, cânânım.

***Garip cânânınız tarafından
Ahmet Esat***

1928 yılında bu satırlar yukardaki resmin arkasına, Muazzez'e, yani babaanneme, hitaben yazıldığında, bir yıllık bir nişanlılık döneminin ardından henüz evlenmişlerdi. Dedem Ahmet Esat Bey, babasını çok genç yaşta kaybetmiş ve amcası Ferit Efendi tarafından okumak için İstanbul Robert Koleje gönderilmiş; iki yıl kadar orada kalmış, ama okulunu tamamlayamadan geriye dönmüştü. Babaannemle tanışmalarının gerçek öyküsünü, bu mektubun İstanbul'a gidişinden ne kadar sonra ve nereden yazıldığını, mektupla ilgili duygularını babaannemden öğrenmek, artık ne yazık ki son derece zor. Bunları konuşabilecek durumda olduğu dönemlerde birkaç

şey anlattığını, bir kez de resme bakıp iç çekmiş olduğunu anımsıyorum yalnızca. Bir tek kelime etmemişti yazılanlarla ilgili olarak. Bu günlerde bunun gibi bazı fotoğraflarını gördüğünde, yüzünü tanımakta zorlansa da, sonunda dedem olduğunu çıkarıp, "bak bu senin deden işte, yaşın benzemesin sen tıpkı ona benzersin" diyor. Sanki o fotoğrafa birlikte ilk bakışımızmış gibi. Beni tanımadığı hiç olmadı neyse ki; ama, kim olduğunu hatırlayamadığı konu komşu ya da aile bireyleri biz fotoğraflara bakarken çevrede olurlarsa, onlara fotoğrafı gösterip "bu benim kocam, kanserden öldü" açıklamasını yapıyor. En büyük korkum, bir gün bana bakıp, beni de yabancı biri zannederek konuşacak olması. Babaannem tarafından tanınmamak eminim çok zor gelecek bana.

90 yıl önce Kırşehir'de doğduğu zaman, yaşamına acı, tatlı bu denli çok olayın gireceğini bilmesi kuşkusuz mümkün değildi. Doğduğu yıl başlayan Birinci Dünya Savaşını hiç bilmiyordu ama Kurtuluş Savaşı sorulduğunda "Yunan Haymana'ya kadar gelmişti ama kovaladı bizimkiler. Ben hiç görmedim Atatürk'ü ama deden karşılamaya gitmişti Kırşehire geldiğinde" diye açıklıyordu özenle. Önce annesinin amansız hastalığı ile ondan 9 yaşında ayrılışı, ardından kendisinden yalnızca dört yaş büyük bir üvey anne ile geçen yıllara karşın hiç değilse ilkokulun bir kısmını okuyan, eski ve yeni harflerle yazabilen, hatta ud çalan babaannem, Anadolu'nun göbeğinde Cumhuriyet döneminin ilk aydın kadınlarından birinin tipik portresini çizdiğini o yıllarda kısmen biliyordu belki ama, maalesef şimdi artık bunun hiç farkında değil. Yalnızca annesinin büyük bir olasılıkla psikotik bir tablo sonucu aileden ayrılmış ve hastanede ölmüş olmasını, erkek ve kız kardeşlerinin geçirdiği olası psikotik hastalık tablolarını, kendisinin "zâfiyet" adı altında geçirdiği muhtemel depresyonu unutmuş olsaydı; ya da önce birbirlerine evlendikleri günden beri "eşim" diye hitap ettikleri sevgilisini 48 yaşında, büyük oğlunu da 47 yaşında kanserden kaybettiğini hiç hatırlamasaydı. Ne iyi olurdu o zaman. Hastalığının yarattığı kayıplar zihnini bulandırdığı, belleğini iyice zayıflattığı için bunları anımsaması güç oluyor belki. Belki de bunları anımsıyor ve bizimle paylaştığını sanıyor kimi zaman ağzından dökülen ve bize anlamsız gelen cümlelerinde. Fakat daha çok anımsayamadıkları bugününe ait olanlar. Hatta ateş gibi, yaşamını tehdit edebilecek ayrıntılar.

Bazen "Allah rahatlık" versin deyip hepimizi öperek uykuya yattıktan hemen sonra uyanıp, "günaydın" diye geldiği zaman ki sevimliliği ve kendisine gösterilen tepki karşısında yaşadığı şaşkınlık zaman zaman öfkeye dönüşse de, hayatının hiçbir

döneminde yitirmeyerek özenle taşıdığı hanımefendiliği sadece ağzından "ne var sanki" cümlelerinin dökülmesine neden oluyor şimdilerde. Bir ara, ilerleyen hastalığı zihninin bulanmasına ve çok sevdiği kızını hezeyanlı algılarıyla suçlayarak, ağzından belki de hiç çıkmamış hakaret cümlelerinin dökülmesine neden olduğunda fark ettik, bu sözcükleri aslında biliyor olduğunu. Ve hiç algılamadık, yüzümüze ısıltılarla bakıp "iyi misin" diye sorarken aslında, uzun bir süredir kulağının duymaması ve bir süredir de ilerleyen bellek kaybı ile giden hastalığının onu bizden hızla uzaklaştırmakta olduğunu. Belleğinin, özellikle de yakın belleğinin uğradığı kayıp, gerçekten bir tek kez iyi bir amaca hizmet etti. "Prenses Diana"nın öldüğünü hiç öğrenemedi ya da belleğine kaydedemedi. Yıllar önce, Süreyya'nın, Grace Kelly'nin veya Kennedy ailesinin ardından tuttuğu yasa bir yenisini ekleyemedi. Birkaç yıl öncesine kadar gazete ve televizyonlardan çok severek izlediği kraliyet ailelerinin yaşam öykülerini takip etmek yerine, televizyondaki görüntülerle konuşmaya başlamış olması, hem acısını hem yalnızlığını engelledi. Çevresindekiler ona "işleri karıştırdığı için" kızarlarken, çok sevdiği suyla oynayarak mutfak işlerini yapmasını engellerlerken, hiçbir şeye karışmadan bir köşede yastık gibi oturmasını isterlerken, onun duymayan kulağı, kaydetmeyen belleği ve katarakt sonrası kalın camlar ardından gören gözleri ile hızla yalnızlığa itildiğini bir türlü algılayamadılar. Bugün hala sağ ve sağlıklı ise, bunu tamamen ve her şeyiyle kendisine borçlu olduğumuz kuzenim sayesinde kendisini hala kendisinden yardım istenen bir Anadolu hanımefendisi gibi algıladı belki de. Ona bu dünyada misafirmiş gibi davranmayı reddettiğimiz ölçüde, yaşadığı onca acıya karşın, hala kendisine yazılan o aşk mektubunun muhatabı olmanın vakur bilinci içinde, sabırla ve gayretle aramızda kalarak başı dik, dimdik ayakta durmasını sürdürdü.

Bir türlü tıbbi adını söyleme gücünü kendimde bulamadığım hastalığının beynini, tıpkı ellerini buruşturan yaşlılığı gibi, buruşturduğunu biliyorum. Ve yine biliyorum ki beyni de elleri gibi hâlâ pek çok iş yapabiliyor izin verildiğinde. Bu yazımı görebilecek mi, görürse ne düşünecek ya da ne söyleyecek? Ya ben ne cevap vereceğim? Bilmiyorum. Hayatımın belki de en önemli kadınına söyleyebileceğim tüm sözleri sanırım bitirebilmiş değilim. Hattâ, belki de yeni başlıyorum aslında.

Biricik cânâna ...